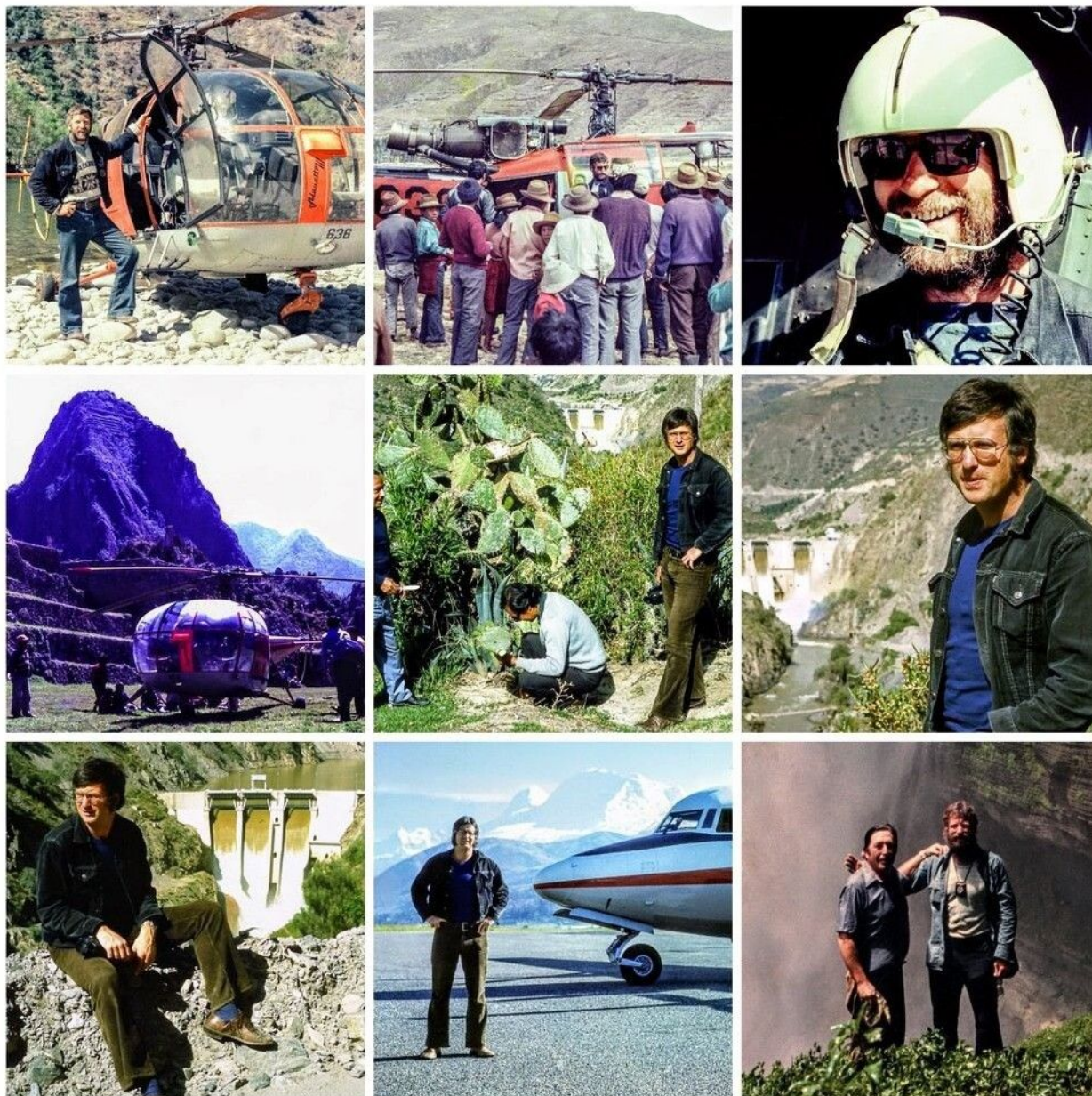

EnduRoMania: Trei decenii de turism enduro

Un fotoraportaj de Sergio Morariu

Partea 1 - Ideea EnduRoMania s-a născut în Peru

Călătoria mea fascinantă prin deșertul peruvian a început în urmă cu cinci decenii, o expediție într-o lume pe care majoritatea europenilor o cunosc încă doar din cărți și filme. Am sosit în Peru în 1973, ca tânăr inginer de management al resurselor hidraulice și analist de sisteme, și în scurt timp m-am trezit înconjurat de acest peisaj deșertic unic, care m-a captivat încă de la început.

Activitatea profesională a autorului în Peru

Pentru mine, deșertul nu a fost doar un fenomen geografic, ci o pasiune care m-a fascinat. Îmi doream să întâlnesc oameni extraordinari care exploraseră deja acest deșert nesfârșit ca piloți experimentați de enduro. Dorința mea de a mă împrieteni cu acești pionieri ai aventurii în deșert s-a împlinit și a creat o legătură care există și astăzi.

Fotografiile de atunci sunt de neuitat, arătând cum prietenii de enduro s-au urcat pe motocicletele lor de enduro pentru a cuceri deșertul. Împreună cu alți prieteni enduro, am fondat clubul "Moto-Cross-Country del Peru" și am profitat de fiecare ocazie pentru a explora deșertul. Am pornit de la benzinăriile de pe Carretera Panamericana Nord sau Sud și am descoperit zone noi aproape de fiecare dată.

Drumeții Enduro la sfârșitul anilor '70 în Peru

Motocicletele de enduro ne-au permis să traversăm terenuri accidentate în mare viteză și să experimentăm o natură care ne taie respirația. Traseele noastre au fost atât de variate încât rareori am parcurs același traseu de două ori. Setea noastră de aventură ne-a făcut să continuăm, iar amintirile din aceste excursii sunt încă vii și astăzi. Tururile prin deșert ne-au dus pe trasee nisipoase până la zonele de odihnă folosite de șoferii de camioane pentru a transporta mărfuri de-a lungul coastei Pacificului. Pauzele de prânz cu delicatese peruane au făcut parte integrantă din aceste aventuri. Uneori mergeam în excursii de mai multe zile în zone îndepărtate din deșert și petreceam noaptea în corturi în aer liber. Am organizat chiar și raliuri după modelul Baja California Rally, pe care le-am numit Baja Paracas.

Drumetii Enduro și Inkas Rally în anii '80

Ne-am aventurat, de asemenea, pe drumuri neasfaltate care au ajuns chiar și la altitudini de peste 5.000 de metri deasupra nivelului mării, în maiestuoșii Anzi, unde vârfurile acoperite de zăpadă și ghețarii impunători dominau peisajul. Aceste excursii au reprezentat o schimbare fascinantă față de aventurile noastre în deșert și ne-au arătat o cu totul altă față a Peru.

Drumeții enduro în regiunea Altiplano Peruano

De asemenea, este demn de remarcat faptul că, datorită entuziasmului meu pentru această formă inovatoare de turism enduro, am simțit oportunitatea de a o combina cu spiritul de dezvoltare economică tipic pentru cooperarea internațională a Germaniei.

Această idee a fost concretizată prin includerea tururilor noastre de enduro în Peru în oferta Fly & Ride a agenției de turism Schmalz din Altenkirchen, care au fost efectuate de grupul nostru pe motociclete DR400R. Tânărul și talentatul jurnalist Reiner Nietschke a preluat în 1981 documentarea jurnalistică a acestui program inovator de turism enduro de peste mări.

Înregistrări fotografice realizate de jurnalistul Reiner Nietschke în 1981.

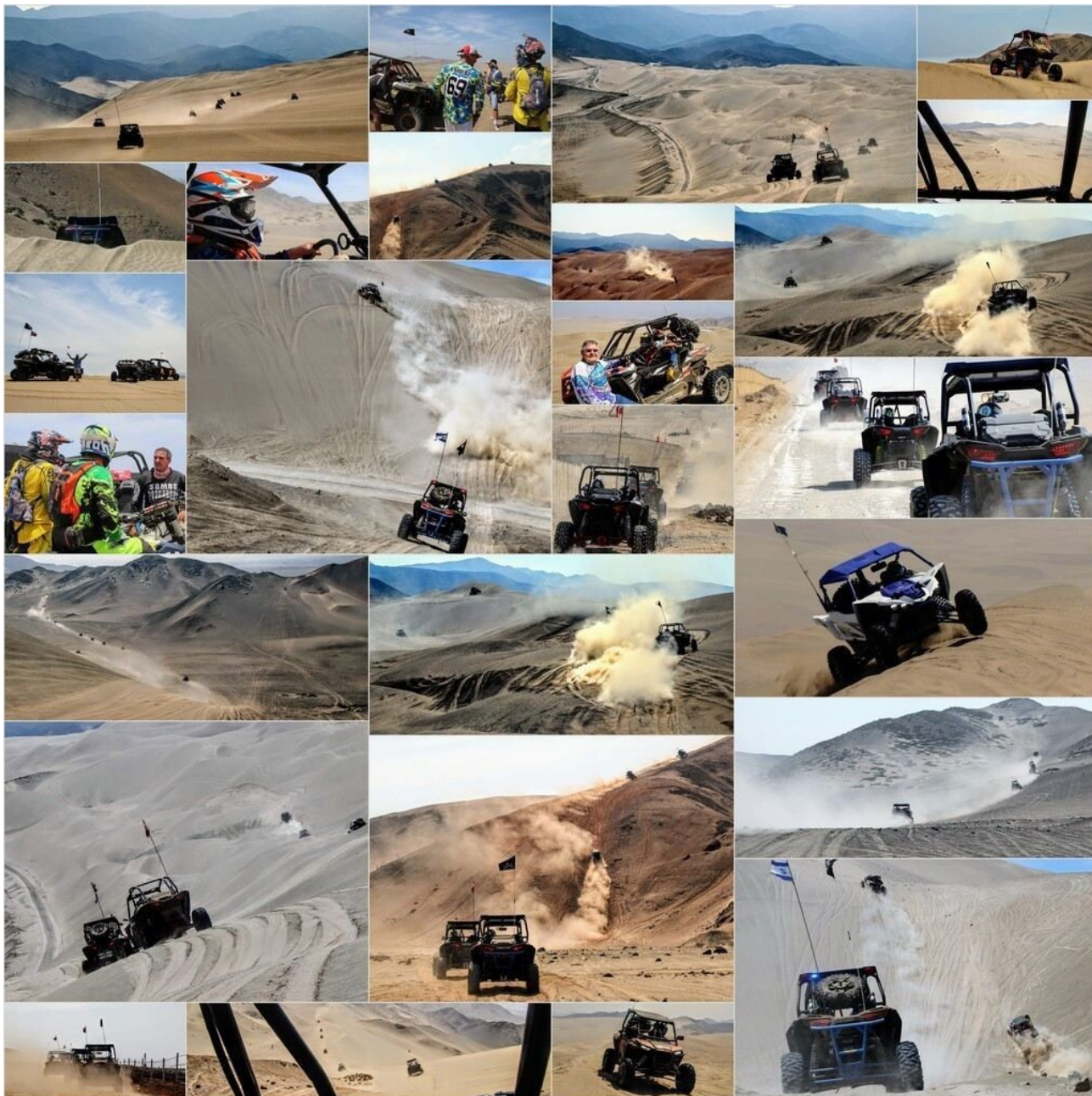
Primul contact al clubului nostru "Moto-Cross-Country del Peru" cu un eveniment internațional de enduro de clasă profesionistă a fost Raliul Inkas 1986, organizat de italianul Franco Acerbis și susținut și de clubul nostru. Mulți membri ai clubului nostru au participat la acest raliu și la următoarele raliuri Inkas. Succesul Raliului Dakar 2018, 2019 și 2020, în care Peru a reprezentat o parte importantă a traseului, a confirmat definitiv calitățile excepționale ale Peru pentru cursele de enduro. După ce m-am întors în Europa în 1988, am păstrat legătura cu Peru și am continuat să merg în excursii în deșert cu prietenii mei peruani. Dorul de peisajele deșertice spectaculoase și aventurile împărtășite m-au făcut să revin pentru a experimenta frumusețea și provocarea deșerturilor peruane.

Drumeții Enduro în anii '90 în Peru

Cu toate acestea, în timp, natura motociclismului enduro s-a schimbat. Buggy-urile SxS moderne au cucerit scena. Aceste vehicule all-terrain cu peste 100 CP și spațiu pentru șofer și pasager au oferit un mod confortabil și mai puțin obositor de a explora deșertul. Această schimbare a reflectat progresul și dezvoltarea sportului off-road.

Ultima mea călătorie în Peru m-a dus în așa-numitul Deșert Asia, la aproximativ 100 de kilometri sud de Lima, unde am putut parcurge distanțe uluitoare împreună cu prietenii mei printr-un peisaj de dune de nisip, dealuri abrupte și cu vedere la oceanul albastru. Încă o dată, am fost impresionat de diversitatea împrejurimilor, iar provocările din dune mi-au oferit o descărcare de adrenalină.

Vechii mei prieteni de enduro Pruani au trecut la Buggy SxS

Cei mai mulți dintre participanți au condus puternicele vehicule de teren SxS Buggys, care s-au dovedit a fi tovarăși de nădejde în depășirea provocărilor deșertului. Aceste vehicule off-road moderne ne-au asigurat că nu am obosit atât de repede și am putut să ne deplasăm în siguranță pe terenul accidentat.

După ce m-am întors în Germania în 1988, am fost frustrat de perspectivele slabe de a-mi putea continua hobby-ul de enduro și chiar am decis să renunț la pasiunea de enduro. Apoi a venit răsturnarea situației politice în Europa de Est și am acceptat o activitate profesională în cadrul Cooperării Internaționale Germane cu România, unde circumstanțele m-au motivat să cumpăr o motocicletă de enduă Suzuki DR400R în 1993 și am avut ocazia să aduc o contribuție importantă la dezvoltarea și întreținerea unui paradis al drumețiilor enduro în vechea mea patrie. Voi relata despre cei 30 de ani de dezvoltare a EnduRoMania în cea de-a doua parte a poveștii mele de dragoste cu drumețiile de enduro.

<http://enduromania.net/>

[E-mail: sergio.enduromania@gmail.com](mailto:sergio.enduromania@gmail.com) [https://nomud-](https://nomud-adventures.com/)

[adventures.com/](https://nomud-adventures.com/)

[E-mail: nomudadventures@gmail.com](mailto:nomudadventures@gmail.com)

Partea 2 - EnduRoMania - O călătorie palpitantă prin Banatul Montan

Proiectul EnduRoMania, o cooperare cu Federația Română de Motociclism (FRM), a modelat turismul enduro de aproape 30 de ani. Condițiile unice ale terenului și oportunitățile turistice din România au transformat rapid țara într-un punct de atracție pentru pasionații de enduro din Europa. Astăzi, România găzduiește numeroase competiții de enduro, campionate europene și mondiale, precum și faimoasa RedBull Romaniacs din Sibiu. Ceea ce a început ca o inițiativă locală s-a transformat într-un eveniment recunoscut la nivel internațional, care nu numai că promovează pasiunea pentru enduro, dar susține și turismul și pune în valoare natura și ospitalitatea unică a României.

Natura pură

În calitate de manager de proiect al unui proiect de cooperare german, am recunoscut condițiile excelente pentru turismul de enduro din sud-vestul României și am început să explorez peisajul montan din Banat pe propriul meu DR350R.

Proiectul EnduRoMania a luat naștere din ideea de a utiliza turismul enduro ca instrument de dezvoltare economică în zonele rurale. Cu sprijinul landului Renania de Nord-Westfalia, EnduRoMania a fost lansat în 1995, un eveniment care avea să redefinească limitele turismului de motorsport. Rezultatul a fost un raliu turistic axat pe navigație. Un fel de raliu și de "vânătoare de comori" printr-o zonă rurală de câteva mii de kilometri pătrați, care a reprezentat o provocare unică pentru participanți.

Oameni prietenoși

Planificarea și punerea în aplicare a proiectului a început la nivelul administrațiilor județene și a fost ulterior delegată Fundației EnduRoMania, o organizație non-profit înființată special în acest scop.

Lipsa de infrastructură modernă

EnduRoMania a fost mediatizată prin intermediul aceleiași prese de specialitate pe care Reiner Nietschke, jurnalistul care m-a vizitat în Peru în anul 1981, o folosea pentru a relata despre experiența noastră peruană de enduro din anii 1980 și a altora, cum ar fi revista de enduro fondată de Norbert Bauer, care a fuzionat între timp cu revista Germană de specialitate MotorradABENTEUER. Integrarea internetului ca instrument de marketing s-a dovedit a fi revoluționară, iar site-ul EnduRoMania, care este online din 1996, a fost esențial în dezvoltarea proiectului. Numeroase contribuții ale participanților pot fi găsite pe site-urile web și în rețelele de socializare. EnduRoMania a fost inclusă încă de la început în calendarele organizațiilor internaționale de umbrelă ale motocicliștilor (FIM și UEM) și a fost chiar reprezentată în Comisia de turism a UEM.

Ideal pentru drumeții enduro

Numărul de participanți a crescut de la an la an, iar cele două evenimente din 1995 s-au înmulțit, de-a lungul timpului, până la nouă evenimente EnduRoMania Classic pe an. EnduRoMania Classic are loc la date fixe și constă în 5 zile de conducere activă, regulamente specifice, o întâlnire de informare, o clasificare și o ceremonie de premiere la fața locului. EnduRoMania Anytime permite participanților să își stabilească în mod liber participarea, timpul și durata, în timp ce opțiunea Long Distance este comparabilă cu Classic, dar a fost dezvoltată special pentru modalitatea de enduro itinerant. Toate variantele EnduRoMania au aceeași documentație și aceeași bază pentru navigația de tip GPS.

Aventura Enduro

Participanții, predominant vorbitori de limbă germană, provin din Germania, Austria, Elveția și din diverse țări europene. Varietatea de vehicule, de la biciclete de tip MTB la camioane de teren, se reflectă în baza largă de participanți. La inițiativa legendarului Peter Römer (85 de ani), timp de câțiva ani au existat printre participanți chiar și echipe exclusive de enduro cu ataș. Peisajul mărcilor s-a schimbat de-a lungul anilor, motocicletele de enduro KTM dobândind o prezență semnificativă. Introducerea vehiculelor de teren de tip Buggy SxS în 2009 nu numai că a extins gama de vehicule, dar a îmbogățit și experiența de pilotaj sportiv.

Peter Römer și echipele de enduro cu ataș

De-a lungul anilor, tehnologia a evoluat, iar navigația a trecut de la hărțile de hârtie la GPS. Numărul de puncte de control a crescut de la 20 la aproape 300, iar navigația nu mai este manuală, ci automată.

Navigație

Popularitatea EnduRoMania este confirmată în mod impresionant de numeroșii turiști sportivi recidiviști. Unii din participanții care au dobândit prima experiență EnduRoMania în anii 1990 sunt încă activi și astăzi. Destul de mulți dintre ei au luat parte pentru prima dată în tinerețe și acum sunt în continuare participanți entuziaști împreună cu odraslele lor. Intervalul de vârstă al EnduRoManiacs se întinde de la participanți foarte tineri până la cei de peste 70 de ani, ceea ce arată că acest eveniment este foarte popular pentru toate generațiile.

Hard Enduro

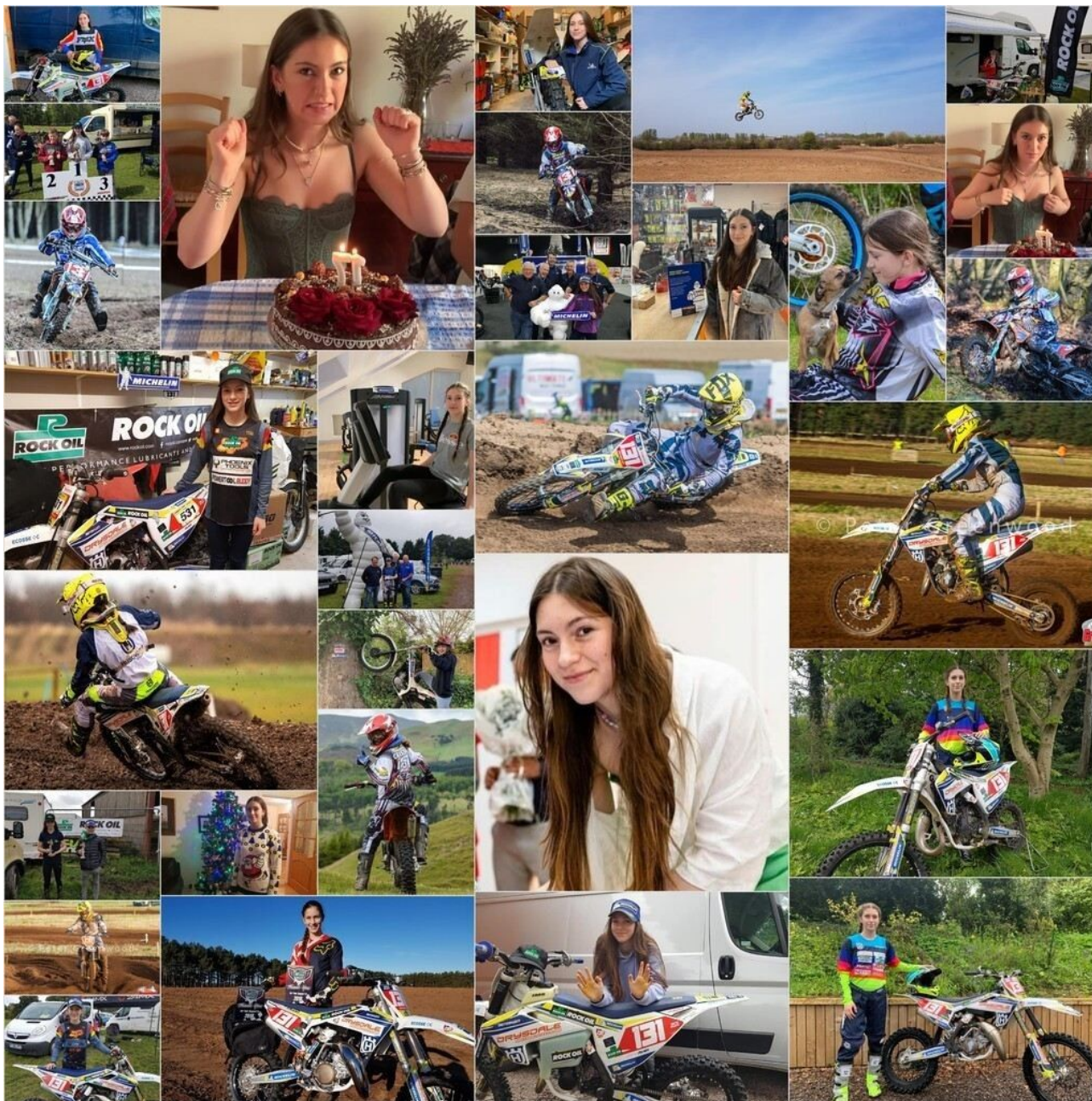

Componenta socială a EnduRoMania este în centrul atenției. Sunt permise echipe mixte de piloți de enduro, de vehicule de teren sau de buggy SxS, ceea ce încurajează o distribuție variată a sarcinilor. Câmpul participanților variază de la începători în enduro la experți experimentați în raliuri enduro. EnduRoMania a creat o platformă de parteneriat care a dus la prietenii sportive de lungă durată în întreaga Europă. Participanții formează echipe mixte și contribuie la diversitatea și dinamica socială a evenimentului. Integrarea sportivelor de sex feminin și susținerea unor inițiative precum Dirt Girls, organizată de Tina Meyer din Hamburg, o pasionată de enduro și multiplă participantă a raliurilor Dakar, RedBullRoManiacs și alte raliuri internaționale de top, contribuie la caracterul incluziv al evenimentului.

Dirt Girls - Echipa organizată de Tina Meyer din Hamburg

Este aproape anecdotic faptul că acest eveniment nu a avut ca rezultat doar experiențe off-road uluitoare, ci și căsătorii internaționale durabile și înființarea de companii în România de către participanții la EnduRoMania. Un "copil" special al EnduRoMania este Christina Palmer, acum în vârstă de 17 ani. Christina este de două ori câștigătoare a Campionatului Național de fete din Marea Britanie.

Christina Palmer - progenitura EnduRoMania

De asemenea, EnduRoMania s-a dovedit a fi deosebit de reușită în ceea ce privește integrarea sportivilor în scaun cu roțile cu mobilitate limitată. Datorită vehiculelor off-road pe patru roți, acești sportivi au primit un spațiu în care, în multe cazuri, handicapul lor poate fi depășit. În 1996, de exemplu, am avut primul participant de acest fel la EnduRoMania, Ottmar Königsdorfer, un fost specialist european de top în disciplina motocross cu ataș, care a fost imobilizat într-un scaun cu roțile în urma unui accident sportiv. Cu cvadriciclul său Yamaha Warrior, acest atlet excepțional nu a fost diferit de ceilalți participanți de top. Numărul acestor sportivi a crescut în timp, cu grupuri de până la 12 astfel de participanți, cum ar fi grupul din Republica Cehă fondat de Stanislav Hegedus, un pilot de enduro rally care a fost rănit într-o competiție internațională.

Sportivi Enduro cu mobilitate limitată

Dezvoltarea economică a regiunii a fost promovată prin crearea a zeci de pensiuni rurale. Fundația EnduRoMania, care inițial s-a concentrat pe organizarea de evenimente, a decis ulterior să planifice și să dezvolte o infrastructură de turism enduro. Acest proces a durat mai mulți ani și a dus la crearea centrului EnduRoMania din Brebu Nou. Sediul EnduRoMania din Brebu Nou, care a fost inaugurat în 2007, funcționează ca o locație centrală pentru sporturile de enduro și oferă cazare, catering și servicii.

EnduRoMania Ospitalitate

Cooperarea îndelungată cu organizația noastră parteneră Nomud Adventures a dus nu numai la implementarea conceptului Fly and Ride pentru participanții internaționali, ci și la un serviciu local cuprinzător de motocicletate, la închirierea de motocicletate și la un proiect comun de formare în domeniul Enduro.

Fly & Ride organizat de NoMud Adventures

EnduRoMania s-a specializat, de asemenea, în evenimente speciale, inclusiv evenimente de promovare ContiRoMania și sesiuni de antrenament enduro cu experți precum Graham Jarvis. În Brebu Nou, au fost organizate chiar și evenimente sportive nemotorizate, de la antrenamente de supraviețuire la team building-uri, tabere de arte vizuale, artă stradală și ateliere de fotografie.

Antrenament Enduro cu experți precum Graham Jarvis

Între 2004 și 2011, așa-numitele evenimente ContiRoMania Trophy au fost organizate în cadrul EnduRoMania la Brebu Nou, după ce compania Continental, cu sediul la Hanovra, a construit o fabrică de anvelope la Timișoara.

Evenimente de stimulare ContiRoMania Trophy

Povestea de succes a EnduRoMania se întinde pe parcursul a trei decenii și nu numai că a creat un eveniment de enduro excepțional, dar a contribuit și la dezvoltarea turismului în România. Prin integrarea tehnologiei, a inovației și a unei game largi de activități, EnduRoMania a devenit o platformă cuprinzătoare pentru aventură, prietenie și explorarea peisajelor uimitoare ale României.

Comunitatea internațională EnduRoMania

*Fotografiile folosite aici provin de la numeroșii participanți ai comunității EnduRoMania, care leau oferit cu generozitate pentru documentarea evenimentului.

<http://enduromania.net/>

[E-mail: sergio.enduromania@gmail.com](mailto:sergio.enduromania@gmail.com) <https://nomud-adventures.com/>

[E-mail: nomudadventures@gmail.com](mailto:nomudadventures@gmail.com)

EnduRoMania: Trei decenii de turism enduro

Galerie foto suplimentară

Enduro pentru distracție

Buggy S x S @ EnduRoMania

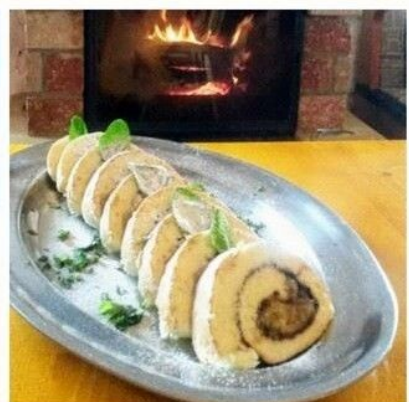
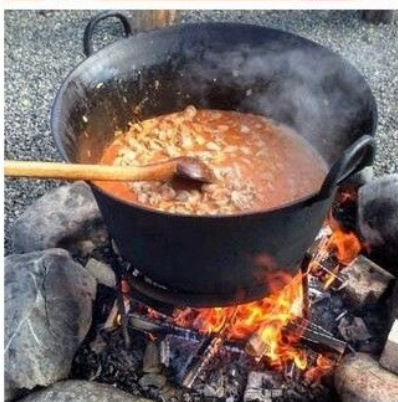
Enduro Training cu Graham Jarvis 2

Relaxare

Bunătăți Culinare la EnduRoMania

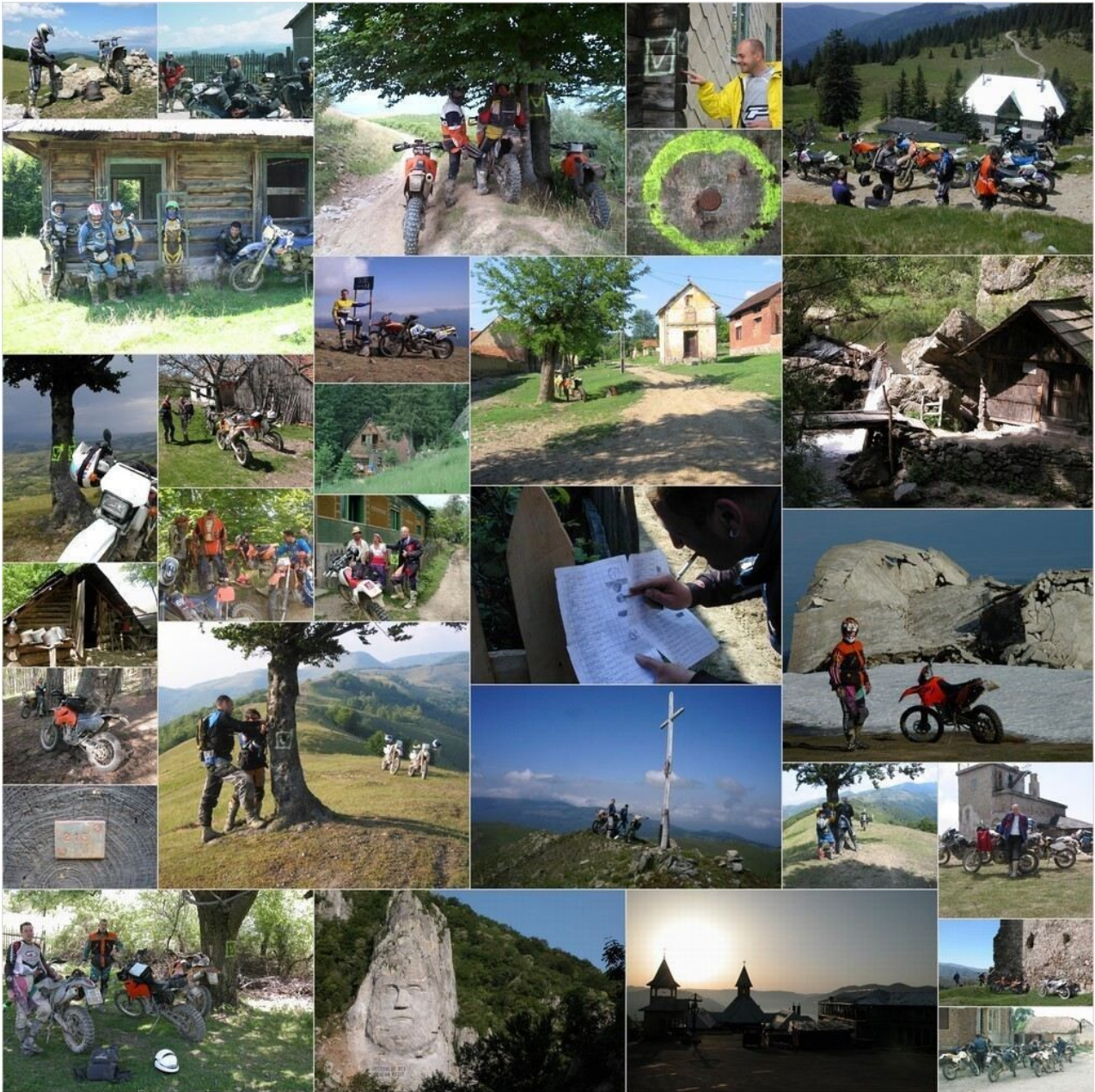
Prietenie

Întâlnire de prezentare a participanților

Puncte de control

Planificare

Touring enduros

Șurubăreală

Ceremonia de premiere

Echipa de asistență EnduRoMania

Munca în echipă EnduRoMania

Arta digitală EnduRoMania de Paul Salzberger - Telaviv

Animale în zona EnduRoMania

<http://enduromania.net/>

[E-mail: sergio.enduromania@gmail.com](mailto:sergio.enduromania@gmail.com)

<https://nomud-adventures.com/>

[E-mail: nomudadventures@gmail.com](mailto:nomudadventures@gmail.com)

cc Sergio Morariu 2024